

добро-то и полезно-то, а отъ зло-то да отбѣгва. Отъ тука ся разумѣва до колко ё нужно да царува наука-та изобищо прочее между всякой народъ и чясто между всякой чело-вѣкъ. Само учени-ти и образовани-ти народи благоденству-вать и щжть благоденствовувать; сáмо тѣи щжть бжджть сча-стливи и достойни, като щжть имжть величественнъ на-прѣдкъ, и тѣхно-то имя вѣчно ще сжществува и ще държи почетно мѣсто въ исторіѣ-тж на челоувѣчество-то; сáмо тѣи щжть имжть най-послѣ огромны успѣхы въ всяко общо или чястно прѣдпріятіе. Нъ зачто да продължавамы еше и да изброявамы многобройны-ты ползы, что прѣска на всждѣ на-учно-то слънце? Да ли има и днесъ такывы хора, кон-то да не оцѣнявать ползы-ты и добрини-ты, что дава на челоувѣче-ство-то благотворна-та наука? Днесъ и най-глупа-вый, ако направи едно просто сравненіе между единъ ученъ и образованъ народъ и между единъ простъ и необразо-ванъ, ще намѣри несравнено голѣмж разликж и ще ся увѣри въ това.

А като говоримъ тука за различни-ты и многобройны-ты ползы на наукж-тж, благодатный небесенъ тоя даръ, може нѣкой да ми възрази и да каже: зачто, като е толкова полезна наука-та, глѣдамы много вече учени да ся прѣд-ставяять съ сѣвсѣмъ лошъ и низкъ характеръ, съ лоши нѣравы, и не прѣнасятъ нѣкаквы благодѣянія, а сáмо глѣдать да удовлетворявать страсти-ты си? — Отговарямы искренно на това, че тѣи ся лишени отъ онова благотворно срѣдство, кое-то заедно съ наукж-тж съвършенно прѣродява челоувѣка, и кое-то ё *добро-то възпитаніе*. А челоувѣкъ може да придобые всичкы добры и похвалны качества, добрж душиж, благороденъ характеръ сáмо отъ добро-то възпи-таніе. Наука-та въ ржцѣ-тѣ на единъ благовъспитанъ чело-вѣкъ ё срѣдство за постигваніе на всяко добро и полезно; а въ ржцѣ-тѣ на единъ злѣ възпитанъ челоувѣкъ ё ножъ, съ кого-то може да прави много по-голѣмы злодѣянія отъ не-ученый. Наука-та поднася всичкы-ты си ползы и добрини само тогава, кога-то ся придружава съ добро възпитаніе. Главна-та роль, что играе възпитаніе-то за благосъстояние-то на народы-ты, и нейно-то благотворно вліяніе, что има връху челоувѣка, мя побудиха да ся позанимаж съ тоя ва-женъ прѣдмѣтъ въ настоящій си членъ.